

SPORT, SOUTĚŽIVOST A KOMUNIKACE

celoškolní projekt zaměřený na emocionální složku výchovy žáka

Závěrečná práce

Studium pro ředitele škol a školských zařízení (FS I)

v rámci Národního projektu Úspěšný ředitel

realizovaného v období od 7. 2. 2007 do 28. 11. 2007

na krajském pracovišti NIDV: Olomouc

Zpracoval:

Mgr. Petr Vojáček, ZŠ Přerov, U tenisu 4

Anotace

Tato práce s názvem „Sport, soutěživost a komunikace“ byla zpracována jako závěrečná práce v rámci Studia pro ředitele škol a školských zařízení (FS I) realizovaného v rámci Národního projektu Úspěšný ředitel v Národním institutu pro další vzdělávání.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval(a) samostatně, s využitím poznatků získaných ve vzdělávacím programu Studium pro ředitele škol a školských zařízení (FS I) a studiem citované literatury.

Souhlasím/nesouhlasím s tím, aby práce „Sport,soutěživost a komunikace“ byla v Národním institutu pro další vzdělávání používána jako studijní materiál pro další zájemce.

V Přerově dne 1. listopadu 2007.

Mgr. Petr Vojáček

Obsah

Anotace.....	2
Prohlášení.....	2
1. Úvod.....	4
2. Charakteristika školy.....	4
3. Zaměření školy, filozofie školního života.....	8
4. Názorový vstup do tématu.....	9
5. Sport pro všechny, sport věc veřejná.....	13
6. Závěr	20
7. Přílohy.....	21

1. Úvod.

Práce, kterou předkládám je shrnutím pětiletého úsilí pedagogické sboru přerovské Základní školy U Tenisu. Je to pohled na většinu realizovaných akcí a opatření zaměřených vyloženě na prožitkovou sféru života dítěte, žáka školy. Popisuje snahy dítě zaujmout, citově vybudit, vyvolávat stavy citového rozrušení a hledat možnosti jejich regulace. Cílem je dosažení stavu ovládnutí se, koncentrace na hlavní činnost. Vhodná a efektivní komunikace je základním odrazovým stavem a zároveň všudypřítomnou společenskou nezbytností.

V tomto trendu škola hodlá i nadále pokračovat způsobem obvyklým, tj. podpořit a důsledně aplikovat všechno zdařilé, opustit veškerá „šlápnutí vedle“, hledat a uvádět v život nápady nové a neotřelé. Projekt je záležitostí celé školy, a není nikterak časově omezen. Jeho tematickou náhlí je vlastně předurčen k přežívací nekonečnosti

2. Charakteristika školy

Velikost školy

Jsme úplná škola s 1. až 9. postupným ročníkem. Naše budova je umístěna v panelovém sídlišti v klidném prostředí, stranou od dopravního ruchu, snadno však dosažitelná autobusy MHD. Vzděláváme asi 550 žáků ve 23 třídách. Výuka probíhá ve dvou až třech paralelních třídách v ročníku.

Vybavení školy

Materiální

Škola je vybavena dostatkem moderních učebnic a bohatou sbírkou učebních pomůcek, jejichž fond průběžně doplňujeme a obnovujeme. Ve výuce jednotlivých předmětů je využíván výukový software. Žáci i učitelé mohou pro své další studium čerpat z knih žakovské a učitelské knihovny.

Prostorové

V budově školy je 23 prostorných tříd, 11 odborných učeben a 5 samostatných oddělení školní družiny. Součástí školy jsou 2 tělocvičny s venkovním sportovním areálem a moderní školní jídelna s výběrem dvou jídel.

Žáci obou stupňů jsou vyučováni v kmenových třídách. Jsou jimi prostorné místnosti vybavené

moderním nábytkem, s výhledem do školní zahrady. Odborné předměty vyučujeme v pracovních hudební výchovy, výtvarné výchovy, cizích jazyků, fyziky, chemie, přírodopisu, dílen, cvičné kuchyňky, v otevřené učebně na školní zahradě a dvou pracovních informatiky.

Škola má kvalitní hygienické zázemí. Děti z 1. – 4. tříd se převlékají v klasických šatnách, pro žáky 5. – 9. ročníku byly pořízeny samostatné šatní skříňky.

K výuce tělesné výchovy i mimoškolních pohybových aktivit žáci využívají 2 tělocvičny (jedna s florbalovými mantinely), tři kurty na minitenis, běžeckou pilinovou dráhu, antukové hřiště na volejbal, hřiště na beachvolejbal, kopanou. V zimním období škola připravuje dvě kluziště.

Technické

Pro výuku nejen ICT, ale i dalších předmětů jsou určeny 2 učebny výpočetní techniky se 43 počítači. Učitelé mají k dispozici 5 počítačů ve sborovně školy. Všechny počítače pracují ve svobodném operačním systému a jsou propojeny v síti, přes ni mají žáci i učitelé přístup k internetu. Žáci i učitelé mají vytvořeny své účty, k nimž mají přístup i ze svého domova. Škola po technické stránce disponuje s kvalitně vybavenou učebnou fyziky a s nově vybavenou cvičnou kuchyňkou. Učebna výtvarné výchovy je doplněna keramickou pecí, počítačem a barevným multifunkčním zařízením. Podle potřeby je ve výuce využíváno televizních přijímačů, videa, audio a DVD přehrávačů.

Hygienické

Pro dodržení pitného režimu ve škole slouží žákům školní bufet a nápojový automat. Jsme také aktivními účastníky programu „Mléko do škol“, máme 2 automaty na školní mléko a jogurty.

Žáci mají možnost pohybových aktivit nejen ve sportovně zaměřených kroužcích, ale i v době volna a o přestávkách mohou hrát stolní tenis na 5 volně přístupných stolech umístěných v atriích chodeb.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je smíšený s převahou mladých pedagogů. Všichni jsou plně kvalifikovaní. Ped. sbor je tvořen ředitelem školy, zástupcem ředitele, přibližně 40 pedagogy včetně 4 speciálních pedagogů, výchovným poradcem, 2 asistentů integrovaných žáků a 5 vychovatelkami školní družiny. Učitelé se zapojují do projektu DVPP, řízeným i samostatným studiem získávají soudobé poznatky z psychologie a pedagogiky, studují moderní metody učení, zvyšují si odbornost studiem cizích jazyků a práce na PC.

Charakteristika žáků

Většinu žáků školy tvoří děti z okolního sídliště, jen malé procento dětí je z blízkých vesnic. Na prvním stupni máme mimo běžných tříd zřízeny třídy pro žáky se specifickými poruchami učení. Žáci pracují v kolektivech do 12 žáků pod vedením speciálního pedagoga. Pokud jsou žáci se spec. poruchami učení nebo zdravotním postižením integrováni v běžné třídě, pracuje s nimi učitel individuálně a podle stupně jejich postižení s nimi pracuje i pedagogický asistent. Škola soustavně spolupracuje s Pedagogicko - psychologickou poradnou.

Dlouhodobé projekty

Ochrana životního prostředí – vedeme žáky k aktivitě v oblasti ochrany životního prostředí . Dvakrát ročně žáci sbírají starý papír. Jedná se o stabilizovaný projekt soutěžního charakteru, kterého se pravidelně účastní dvě třetiny žáků školy. Soutěž má hlubokou racionální podstatu směřovanou do oblasti environmentální výchovy, děti a rodiče jí věnují velikou pozornost. Nejlepší sběrači se účastní poznávacího zájezdu po významných místech naší vlasti. Jsme zapojeni v programu sběru baterií a vršků od PET- lahví, školní družina organizuje rovněž velmi úspěšný sběr léčivých bylin.

Podpora zdravého tělesného vývoje žáka – žáci ve 2. a ve 3. ročníku absolvují plavecký výcvik, ve třetím ročníku týdenní školu v přírodě a v 7. ročníku týdenní lyžařský výcvik. V zimě všechny ročníky bruslí. Pohybovou aktivitu doplňujeme zájezdy do aquaparku, turistickými a cykloturistickými akcemi.

Poznáváme život jiných zemí – jsme zapojeni do projektu „Adopce na dálku“, žáci se mohou účastnit poznávacího zájezdu do Vídně a Osvětimi, týdenního poznávacího zájezdu do Anglie a týdenního pobytového tábora v Chorvatsku.

CERMAT – výsledky vzdělávání žáků v 5. a 9. třídách každoročně ověřujeme celorepublikovým projektem

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Informace o životě školy rodičům sdělujeme průběžně zápisem v žakovských knížkách, pravidelně čtyřikrát ročně na třídních schůzkách a konzultačních hodinách. Mimořádné kontakty jsou běžnou, takřka každodenní skutečností, předpokládá se předchozí telefonická či písemná dohoda. Každoročně zveme rodiče a veřejnost na Den otevřených dveří, rodiče se zúčastňují také mezitřídních sportovních turnajů, družinového karnevalu a nejrůznějších prezentačních akcí zájmových kroužků.

Rodiče našich žáků se sdružují v KRPS, který pracuje od škol. r. 2004-2005. Jeho činnost

koordinuje výbor KRPŠ, který spolupracuje se zástupci rodičů jednotlivých tříd, tzv. třídními důvěrníky, jejichž prostřednictvím zajišťuje informovanost a spolupráci s rodiči. KRPŠ se podílí na organizaci a finančním zajištění některých školních akcí, přispívá na vybavení žáků pomůckami, účastní se řešení případných problémů. KRPŠ je aktivním článkem života školy.

Servisní služby

Školní družina

Školní družina je nedílnou součástí základní školy, ve dnech školního vyučování tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Dle zájmu rodičů a kapacity školní družiny ji mohou navštěvovat žáci prvního stupně. Činnost školní družiny není pokračováním vyučovacího procesu, má svá specifika, představuje především profesionálně vedenou provázanost zájmových činností s činnostmi odpočinku a relaxace. Tyto aktivity jsou propojeny celou řadou spontánních činností, soutěží, turnajů, besed, exkurzí a tradičních celodružinových akcí.

Péče o žáky s poruchami učení

Žákům, kterým byla diagnostikována specifická porucha učení, nabízíme návštěvu reedukačních cvičení nebo nepovinný předmět Náprava dyslexie, žákům s poruchami chování kurz relaxačních cvičení. Obě činnosti vede speciální pedagog.

Zájmová činnost žáků

K smysluplnému trávení volného času žáků přispíváme nabídkou práce v zájmových kroužcích. Obvykle jich bývá kolem 30. Jsou zaměřené sportovně (kopaná, florbal, stolní tenis, minitenis, šachy, jóga, turistika, motorická a relaxační cvičení), umělecky (výtvarný, keramika, pěvecký, flétna, dívčí klub, kroužek společenského tance), naukově (práce na PC, aglicky se zpěvem, modelářský)

3. Zaměření školy, filozofie školního života.

- důslednou aplikací kritického myšlení, užitím progresivních forem projektového a skupinového vyučování chceme dosáhnout přesunu podstatné části vyučovacího procesu od encyklopedického nabývání poznatků směrem k umění vyhledat, vyhodnotit a použít informaci
- evropských cílů nelze dosáhnout bez vysoké úrovně výuky jazyků. Rozhodně udržíme současnou velmi dobrou úroveň, víme jak ji zlepšit a určitě to dokážeme.
- výrazným způsobem jsme zaměřili učební plány na získávání kompetencí z informační a komunikační technologie. Povinný předmět Informatika je všemi žáky absolvován v 5.,6.,8.,a9. ročníku. V 7. a 8. ročníku je v rámci Pracovních činností realizována vzdělávací oblast Využití digitálních technologií. Naprostá většina vyučovacích předmětů využívá bohatou kolekci výukových programů, vyhledávání informací na internetu, práce s hudebními a grafickými editory. Žáci a učitelé pracují s počítači na nichž je instalován svobodný operační systém se svobodnými aplikacemi. Je to způsob, jak zabezpečit nediskriminační přístup žáků k výpočetní technice.
- škola je otevřena směrem k žákům se specifickými výukovými poruchami. Tito žáci mohou být dle stupně poruchy individuálně integrováni v běžných třídách, skupinově v mikrotřídách nebo jsou pro ně v případě zájmu veřejnosti zřizovány od 2. do 5. ročníku specializované třídy s maximálním počtem 12 dětí. V těchto třídách vyučují speciální pedagogové, kteří dovedou zmírňovat či zcela odstraňovat specifické poruchy učení. Žáci s těmito poruchami integrováni v běžných třídách mohou pod vedením speciálních pedagogů navštěvovat na prvním stupni Reedukační cvičení, na druhém nepovinný předmět Náprava specifických poruch učení.. U žáků se specifickými poruchami učení škola zpracovává individuální vzdělávací plán, který je pravidelně vyhodnocován a upravován dle potřeb žáka. Pro žáky s potřebou osobní asistence ve výuce škola usiluje o zajištění pedagogického asistenta žáka. Žáci s diagnózou ADHD mohou navštěvovat relaxační cvičení.
- škola dlouhodobě pracuje na zdokonalování vyjadřovacích schopností žáků. Jde o nepřetržitě probíhající projekt, který z pozice všech zaměstnanců školy zásadním způsobem zasahuje do osobnostního růstu každého dítěte. K tomuto účelu má škola vypracován komunikační průvodcovský manuál, který svým názvem -Pojďme se domluvit-vyjadřuje cíl našeho snažení. Chceme, aby z naší školy odcházeli žáci, kteří svým vyjadřováním dokáží navodit atmosféru jednání sympatií, kteří jsou schopni asertivně vystupovat v nepříjemných

situacích, kteří vědí, co je to komunikační primitivismus a dokáží se mu vyhnout.

- nosnou myšlenkou výchovného systému školy je idea soutěživosti. Vycházíme se známé skutečnosti, že člověk sportující, často soutěžící, snadněji dospívá k životně důležitým mravním hodnotám. Opakovaná tělesná námaha přerůstá ve zdatnost, časté soutěžní napětí v psychickou odolnost, vítězné pocity blahodárně rozvíjejí sebevědomí, kladou základy budoucí sebeúctě. Umění přijmout porážku je vůbec jedna z nejvyšších duševních kvalit člověka. Proto má škola vypracován velice členitý kalendář sportovních soutěží a tělovýchovných aktivit. Nabízíme sportování všem, opravdu chceme povýšit sport na věc veřejnou. Totéž platí pro soutěže ve všech ostatních oblastech. Není to umělý tlak, je to jen rozfoukaný ohníček přirozené dětské potřeby – soutěživosti. Sport obecně rozvíjí pěkné vztahy mezi lidmi, v období dospívání se zpravidla stává přirozeným přemostěním příkopy neporozumění mezi děvčaty a chlapci.

Z dnešních dětí chceme vychovat budoucí úspěšné občany. Naším cílem je emocionálně odolný jedinec, který ví, jak dosáhnout úspěchu, dokáže unést tíhu kritického okamžiku, uspěje, protože je připravený a vnitřně silný. Jsme přesvědčeni, že sportovní a všechny ostatní soutěže jsou tou nejsprávnější a takřka bezbolestnou příležitostí, jak u dětí co nejčastěji vyvolávat stav prožitkového napětí. Chceme žákům dopřávat radostný pocit úspěchu a vítězství, musíme je naučit překousnout neúspěch, přiznat porážku.

4. Názorový vstup do tématu.

Celá práce je psaná o konkrétním životě na reálně existující škole, škole, kterou řídím. Abych ji čtenáři představil, rozhodl jsem se převzít její charakteristiku ze Školního vzdělávacího programu. Vidím v tom do jisté míry příležitost postavit případného čtenáře alespoň do přibližně stejné pozice, jako je moje pozice autorská.

Po přečtení úvodních stran se zřejmě sjednotíme na názoru, že první dvě školní specifika se nikterak nevyjímají běžné pedagogicko – manažerské rutinně řešené promyšlenou organizací školy opřenu o cílevědomou personální politiku. K těmto záležitostem není třeba vytvářet sáhodlouhá textová uskupení, stejně by je nikdo, kdo by nemusel, nečetl.

Výrazně odlišná situace se vyvinula a ještě dlouho nepřestane vyvíjet v obou následných záměrech. Přestože se v obou případech jedná o skutečnosti nanejvýš pochopitelné a celospolečensky požadované, snad od nepaměti víme všichni, jak to všude kolem nás vypadá, když je opravdu potřeba se slušně a jasně domluvit. I zkušený člověk, třeba i hodně zralého věku, většinou velmi silně prožívá každou vypjatou situaci, která se dotýká jeho osoby. Ta vnitrolidská

chemie nás v případě konfliktu spolehlivě roztočí v pěti měsících stejně jako v padesáti letech. Je to přirozené a logické, většina lidí chce žít, pokud možno, co nejsetrvaleji v klidu a míru. Proto je o hodně méně jedinců, kteří spory vyvolávají a libují si v nich, než těch ostatních.

Prožívání sportu, zejména sportovních her veřejností se už dávno stalo celospolečenským problémem nejen tohoto národa. Vyřešit je neumí kompetentní instituce, poradit si neumí ani duševní špičky společnosti. Sportovní události probíhají za asistence policejních kordonů, celospolečensky eskalovanému násilí se na sportovištích daří měrou vrchovatou. Patnáctileté děti bez jakéhokoliv sportovního povědomí či zájmu o sport přicházejí do hledišť ulevit své duševní a mravní pokleslosti, demolovat stadiony. Ani slovo o všemocnosti výchovy, těch už jsme se naposlouchali dost. Na druhé straně, selže-li rodina, kdo jiný přivede dítě před branku, za síť, za stůl či pod koš. Kdy a kde se mají naučit chápat sportovní zákonitosti a ideály, bojovat o vítězství, přijímat porážku, podat si ruku se soupeřem? Škola, v podstatě jakákoliv, ale základní určitě ze všech nejvíc, je pro podobné snahy velmi vhodným prostředím. Je třeba si vážit učitelů, kteří formují vztah dětí ke sportu, je potřeba jim poděkovat za každého jedince, kterého tímto směrem pozitivně posunuli. Nicméně zasvěcené cítění jasně avizuje, že je třeba hledat a vytvářet systém, který překročí meze nadšeného a obětavého učitele-jednotlivce. Jádrem mého psaní by mělo být, jak může škola dokázat zařídit, aby přirozená potřeba dětí hýbat se a soutěžit byla naplňována a uspokojována co nejčastěji, měrou alespoň dostatečnou.

Dlouhá léta, v podstatě od studií, jsem pracoval jako sportovní trenér, zaměřený na hry. Převážně jsem se pohyboval mezi mladými lidmi, po mnoho let přímo mezi dětmi. Proti škole jedna velká změna. Všichni chtěli hrát, měli silnou motivaci. Jako v každé lidské skupině a činnosti se našly osobnosti všech druhů, nestejných vloh a předpokladů, pracovitosti, vůle Všichni jsme trénovali, skoro všichni hráli a měsíc po měsíci, rok po roku sportovně vyrůstali.

Těm nejúspěšnějším většinou říkáme hráčské typy. Je to protiklad tzv. tréninkového typu. Ten druhý je se vším všudy příkladný v přípravě, všechno umí, precizně provádí, nejsou s ním žádné problémy až „do pátku“. Před zápasem nespí, velice silně prožívá předstartovní stavy, první neúspěšný zásah do hry jej psychicky sráží, při vši snaze to často bývá marnost nad marnost. Podlehl oné adrenalinové biochemii, dostavilo se akutní psychozřícení. Nejde ani o život ani o existenci, jde jen o hru. No a ten druhý, to je prostě opačně. Také jde na hřiště vzrušený, ale o hodně dříve se úspěšně adaptuje na aktuální dění kolem sebe. Je nad věcí, správně se rozhoduje, přesně provádí herní činnosti, má nápady, je tvůrčí, vítězný typ. Také si projde svými kritickými situacemi, také zažije spousty neúspěchů, ale velmi často bývá úspěšný, je hráč.

Honem tedy do závěru úvodu. Je zbytečné povídat o tom, že dnešní úspěšný člověk musí být právě tím hráčským typem, neřku-li přímo hráčem. Nejlépe, když se jím přímo narodí, když tuto

vlastnost přímo zdědí. Ve sportu jim říkáme hráčský talent. Pohříchu právě tito „snadno nabyli“ si velmi často této dispozice málo váží, nezřídka podléhají úletům a snadno dokáží o svou šanci doslova hloupě přijít. A tak většinou všichni procházíme dlouhou cestou poctivého vývoje. Každý jsme něco do vínku dostali.

A jsme u oněch nepěkně nazývaných funkcionálních vlivů – v jakém prostředí vyrůstáme, kdo zásadním způsobem ovlivňuje naši výchovu, jaké podmínky máme pro svůj růst, jak toto všechno dokážeme podepřít vlastní vůlí, jaké je naše zdraví, jak se nám vyhýbá smůla... Je toho opravdu hodně, jak v životě tak ve sportu (nebo raději obráceně). Kdo je připraven, není zaskočen! Ano, často se vyjadřujeme v tomto smyslu, často přemýšlíme, co všechno můžeme v tomto ohledu pro hráčka, žáčka, syna, vnoučka – prostě toho, koho chceme posouvat ve smyslu výchovy či přípravy na život, udělat.

Zpět do reálu, škola U Tenisu. Jsme přesvědčeni, že to víme a už léta se snažíme v tomto duchu modelovat její život. Ano učíme, vychováváme, bojujeme s nešvary a propadáký, jásáme nad zdařilostí a úspěchem. Od toho tu jsme, to je naše práce. To vyšší a navíc, co můžeme pro naše děti udělat, je zásah do emočního života. Vytvářet a nechat prožívat situace, které se podobají oněm předstartovním stavům. Co nejčastěji a všude, kde to jenom trochu jde. Člověk znalý výchovy se dokáže hodně často trefit do neomylně fungující oblasti psychiky, kterou prožívá téměř každé dítě. Je to přirozená lidská potřeba soutěživosti (pozor na nepřiliš vzdálenou oblast sobeckosti a já jen jášství). Soutěžit znamená chtít být úspěšný, alespoň trochu úspěšnější než kamarád (tady je tento vztahový výraz hodně důležitý), zažít opojný pocit vítězství, zatoužit po dalším, rozhodnout se pracovat na svých vlastnostech, naučit se jich vážit, vážit si sama sebe. Soutěžit ale také znamená naučit se přijmout porážku, uznat kvality soupeře, důstojně ukončit klání, ve kterém jsem neúspěšný. Soutěžit se dá takřka ve všem, je to otázka tvořivosti, nápadu, zkušenosti. Nikomu nevyrazím dech, když znovu podtrhnu, že nejvděčnější a nejpřístupnější oblastí v tomto směru je teritorium tělovýchovy, sportu a sportovních her. A tady jsme jako škola úspěšní. Opravdu hodně často a hodně jednotlivců dostáváme do stavu startovního vzrušení, absolutního zaujetí pro následnou činnost a s tím související snahu provést ji co nejlépe, prostě vítězně. Racionální činnost si člověk osvojí opakováním a třeba postupným zautomatizováním. Emocionálně vypjatou situace člověka zvládat nenaučíme. Můžeme ale regulovat onen těžko vyzpytatelný proživací proces. Rozvoj ovládnutí citových postojů a reakcí je o zkušenostech, formuje se především prožitkovou četností. Jedinec si sám musí opakovaně přicházet na to, jak se vymanit z nervozity, svazujícího napětí a zkratovitého myšlení. Sám si musí najít nejspolehlivější cestu k úspěchu. Toto jsme si jako škola postavili do ŠVP jako cíl, toto jsem si stanovil já, jako téma této práce. Chtěl bych tedy rozebrat některé nejzásadnější manažerské postoje a přístupy, chtěl bych popsat postoje a přístupy

jednotlivých pedagogů.

5. Sport pro všechny, sport věc veřejná.

Co jsem získal, k čemu jsem přišel ?

První, co jsem nepřehlédl byla skutečnost, že sbor, který měl průměrný věk kolem padesátky a více jak třetinu členů v posledním deceniu aktivního zaměstnaneckého věku, má své sportovní zvyklosti a tradice. Ve středu večer volejbal, řada lidí jezdila na kole, velmi oblíbené a dosti časté byly akce turistického charakteru, nejméně jednou do roka probíhalo sportovně rekreační odpoledne. Tyto inklinace okamžitě dostaly podporu, stejným směrem se do dnešního dne snažím směřovat všechny přicházející kolegy a budu to tak dělat i nadále.

Co bylo špatně a muselo se především změnit.

Především celkově neutěšený stav školní budovy, sportoviště nevyjímaje, spíše naopak. V prvních pěti letech jsme museli zcela přebudovat větší tělocvičnu, všechna venkovní hřiště, zasít'ovat školu pro potřeby míčových her, vybudovat pilinovou dráhu pro kondiční a rehabilitační běhání, vykopat studnu pro letní kropení hřišť a zimní výstavbu kluzišť, vybudovat nové doskočiště, zásadním způsobem změnit vzhled školního stadionu ve smyslu estetického vylepšení vzhledu a celkové použitelnosti. Celý jeden chodební trakt se změnil v atrium sportu, zbylá dvě atria se stala provizorními hernami stolního tenisu. Největší trhlinu do barikády sportovní netečnosti způsobilo pořízení florbalových mantinelů. Dnes má přinejmenším každý pátý chlapec svou vlastní florbalovou hůl, přestože škole v tomto směru nic nechybí. Ve výhledu je fotbalové atrium a posilovna.

Co chybělo a bylo třeba zajistit,doplnit.

Především obsazení a vybavenost školy pro výuku tělesné výchovy, pro sportování. Při vši úctě, ve sboru zela veliká personální díra . Tělesnou výchovu na škole učil pan kolega důchodce, zbytek II. stupně pokrývali vyučující neaprobovaní. Jakkoliv jsem si jich vážil a dodnes požívají mé hluboké úcty, stav to byl silně nevyhovující. Škola se jen okrajově zúčastňovala soutěží a závodů organizovaných ASŠK, spojení na ostatní sportoviště města, alespoň poznávací kontakty na sportovní oddíly a kluby neexistovaly. Jakkoliv sportovní aktivita dětí navíc neexistovala, nebyla ani iniciována. Škola jako celek dobře učila, jako budova působila ponurým, tmavě chladným dojmem, jako zařízení dřímala pod hladinou jakéhokoliv nadstandardu. Stranou nadsázky – děti neměly moc důvodů do ní spěchat a takřka vůbec žádné se v ní zdržovat.

Co se podařilo a co zejména změnilo situaci k lepšímu.

To hlavní jsou především lidé, tedy učitelé, kteří začali na školu přicházet. Byli to právě oni, kteří dodali naplnění strategii magistrátu pro práci se školní mládeží ve volném čase. A nemám na mysli jen objemová hlediska vyplývající z přílohy o mimoškolních kroužcích. Zásadní význam má kvalita práce v jednotlivých kroužcích, nasazení vedoucích a jejich odbornostní přínos. Jinou přílohou je tzv. Sportovní kalendář školy, který v tabelární rozsáhlé úpravě visí na stěně školního atria sportu. Zahrnuje všechny školní aktivity, školní kola soutěží, obsahuje také pravidelně se opakující soutěže, kterých se zúčastňují školní reprezentační výběry. Čtyři učitelé s aprobační Tv a řada dalších učitelů a externistů kvalifikovaných sportovně připravují každoročně a v časové posloupnosti školní výběry pro atletiku, stolní tenis, minitenis, malou i velkou kopanou, florbal, vybíjenou, šachy, volejbal, házenou, košíkovou, ale také třeba minigolf, závody dračích lodí či školní turnaj v moderní šestidráze přerovské kuželny. Nejen tělocvikáři vytvářejí soutěžní dějovou atmosféru. Chodíme pravidelně na akce pořádané Svazem českých turistů. Na diplomu Pochodu přerovského povstání je již čtyři roky vytištěna výprava školy U Tenisu, protože ta je pravidelně nejsilnější. Chodí s námi třeba i prváci, nezřídka se připojí i rodič. Pravidelně s většími žáky vyráží paní učitelky na cykloturistiku, do aquaparků, v zimě na sněžnici a na brusle, v prázdniny na tábory a pobytové akce. Mimořádný náboj vzrušivé soutěživosti má soutěž v klasických tancích, která se pořádá v červnu jako závěrečná akce celoroční práce stejně nazvaného kroužku. Vedou její dva velmi mladí učitelé, kteří tímto způsobem nenásilně pronikli do tolik obávaných sfér žáků 8. a 9. tříd. Pohled na pubescenta s napřímenou postavou při valzu či polce je nevidaný, stejně jako návštěvy rodičů a všech ostatních při závěrečném odpoledni. Šijí se šatečky, půjčují saka, zápasí se s kravatami – je to opravdu vzrušující. Protože velice spěchám ke sportu, vzpomenu jen heslovitě soutěž která prověřuje dovednosti žáků při práci s počítačem či soutěž s hodně širokým záběrem do oblasti jazykových dovedností, konkrétně angličtiny. Zapomenout bych rozhodně neměl na soutěže pěvecké. Každoročně se jich zúčastňujeme v početném obsazení, velmi často býváme úspěšní.

Ledasco zajímavého by se dalo psát o mnohém, asi bych se hodně vymkl předpokládanému rozsahu práce. Rád bych ale ještě zmínil školní žebříček stolního tenisu. V měsíci září uspořádají paní učitelky – vedoucí kroužků stolního tenisu – v přerovské herně mistrovství školy. Hraje se ve čtyřech kategoriích: dívky bez rozdílu věku, chlapci prvního stupně, chlapci 6.-7. tříd a chlapci 8. a 9. tříd. Na mistrovství jsou nominováni nejlepší hráči ze tříd, kteří postupně procházejí kvalifikačními střety. Mistrovství školy se hraje celé jedno dopoledne a na základě jeho výsledků jsou sestaveny základní žebříčky vždy od 1. až po 10. místo. Když se chce desátý hráč dostat o příčku výš, vyzve 9. hráče k zápasu. Pravidla jsou jasně stanovena, hráči si klidně odehrají utkání, kdy jim to vzájemně vyhovuje. Jestliže výsledek utkání přinese změnu pořadí v žebříčku, požádají

společně paní učitelku o přesunutí. Jestliže je níže postavený hráč neúspěšný, může vyzvání opakovat, ne však dříve, jak za 14 dnů. Takto se může žebříček měnit až do června, potom se z něj vyřadí hráči, kteří ze školy odešli a v září je zase nové mistrovství. Jistěže velmi často jezdíme na regionální kola, v mých očích má ovšem ještě větší cenu systémovost a ucelenost bohubilé sportovní myšlenky, po léta spolehlivě fungující sportovní aktivity.

Jinými slovy, použil jsem hodně vět na to, abych předeslal, že sport, soutěžení a hry prosazujeme a snažíme se uplatňovat v co možná nejširší míře. Aniž bychom kdekoliv halasně deklarovali, povýšili jsme tento trend na jedno z nejpodstatnějších hledisek, ze kterých se snažíme vychovávat. Je nás opravdu převážná většina ve sboru, co jsme přesvědčeni, že sportující člověk je lépe ovlivňovatelný, má silnější psychické zázemí, je komunikativnější, tudíž lépe připraven na dospělý život.

Ta nejpodstatnější otázka, kterou případný čtenář už má jistě dávno na jazyku, je časové, prostorové, jistě také finanční zabezpečení tak široké plejády sportovních aktivit. Jinými slovy, jak to všechno s lidmi domluvit, prosadit, kdo a kde to udělá a co za to bude mít. Otázky žhavé současnosti, ale řada z nich byla odpovězena v některých pasážích již na předchozích stránkách. Provedu tedy jakési ředitelsko manažerské shrnutí, jak se dostáváme a budeme dostávat tam, kam chceme:

- zásadní jsou lidé, na školu přišli, přinesli nápady, realizovali je, je třeba je ocenit, udržet. Moc možností není. Já se je snažím hledat v co možná největší autonomii v jejich práci a co největší podpoře z mé strany. Osobní příplatky držím na symbolické výši, maximum prostředků se snažím uvolňovat do odměn v prosinci a červnu. Je to pružnější systém odměňování, umožňuje ocenit nejzdařilejší akce uplynulých měsíců.
- důsledně využíváme strategie magistrátu směrem k financování lidí, kteří věnují svůj čas mimoškolní činnosti dětí. Tyto lidi přímo vyhledávám. Snažím se hledat osobnosti, které umí děti získat, zaujmout, které je dokáží posunout v dovednostech i myšlení. Většinou s nimi uzavírám smlouvu o provedení práce – vedení kroužků. Při troše trpělivosti se najdou. Podařilo se v případě šachisty, florbalisty, veslaře, kuželkářky, kanoisty....Ne všichni jsou vedoucími kroužků, vítám i ty, kteří předvedou sportoviště, seznámí se sportem, zorganizují závod či soutěž. V příloze uvádím výčet kroužků, které na škole organizujeme. Podpora magistrátu v tomto směru není zanedbatelná, každoročně uvolňujeme značnou částku do vybavenosti.
- významnou roli sehrává při zabezpečování soutěží volitelný předmět žáků 9. tříd, který jsem nazval Sportovní činnosti. Charakteristiku předmětu máme v ŠVP, uvádím ji v příloze i s tematickým plánem.

- za naprosto zásadní považují neotřelou propagaci, chcete-li reklamu práce školy v tomto směru. Nevyhýbám se novinovým článkům či kabelové televizi. Jsem profesionál pracující na sledované platformě a znám své povinnosti. Dávno jsem už ale poznal mnohem lepší a účinnější způsob jak „prodat práci“. Ten nejprogresivnější je dítě, které už cestou ze školy překotně líčí rodičům, co bylo dnes, resp. bude zítra či za týden. Rodič je podezřívavý, nechá se dlouho přesvědčovat. Přes to dítě je to cesta nejúspěšnější. Sám vedu kroužek prvků, který zjišťuje a rozvíjí schopností směrem k míčovým pohybovým hrám. Zkoušíme všechno, v květnu uspořádáme demonstrační utkání v malé kopané s některou přerovskou přípravkou. Podtrhuji, že to je utkání se vším všudy – oblečení, rozhodčí, občerstvení a samozřejmě diváci. A to jsou právě ti rodiče a jejich rodiče, tety... Za čtrnáct dní například probíhá v tělocvičně výše zmíněná závěrečná soutěž v klasických tancích a do tělocvičny, když přijdu trochu později, se mám problém dostat i jako ředitel. Rodiče s námi chodí na turistiku, jezdí na tábory, fandí na soutěžích a turnajích. Jsou to rodiče dětí, které je tam doslova tahají, spokojených dětí. Rodič pozoruje, rodič vidí, rodič mluví. To platí i v tomto směru. Tento způsob propagace práce školy považují za nejlepší, tak jej nejvíc hodnotím.
- za velmi významnou pokládám podpůrnou roli občanského sdružení Klubu rodičů a přátel školy. Skupina mladých a velmi progresivních maminek a dnes už i tatínků, dokáže velice zásadním způsobem podporovat a tudíž pozitivně ovlivňovat opravdu dlouhou řadu akcí podobného charakteru. Vytvořili si stabilizovaný ekonomický režim, umí peníze shánět a bohulibým způsobem uvolňovat. Nejsou formální organizací, naopak, život školy ovlivňují hodně citelným způsobem.
- naprosto zásadní roli plní vzhled a úroveň celého interiéru (s exteriérem toho moc nenadělám) školy a okolí. Opravdu velikou pozornost věnujeme vzhledu a úrovni školního stadionu. Upravená hřiště, posekané trávníky, čistota a pořádek ani zdaleka nejsou samozřejmostí. Někdo se o to musí postarat, někdo to musí udržovat, přinejmenším nikomu nesmí být lhostejná pohozená pet-láhev či papír. Výchovná role prostředí je nezastupitelná. Kdo to neví, neměl by pracovat ve školství, jako učitel už vůbec ne. Školní stadion je vidět ze všech stran, tím, že pěkně vypadá výrazně vylepšuje image školy. Přál bych každému vidět, jak prožívají děti, když začne mrznout a pan školník začne kropit kluziště. To jsou přesně ty reakce, které v nich chceme vyvolávat co nejčastěji, reakce, které zanechávají stopu v jejich utvářející se osobnostní matici.
- dlouhou dobu zvažuji a zřejmě už brzy se rozhodnu pro zřízení pozice pedagoga volného času. Náplň jeho činnosti je zřejmá, její vypracování bude vlastně výběrem z plejády konaného. Nepochybně to bude člověk, který bude hodně často opouštět budovu školy – soutěže, závody doprovody... - a to je značná finanční úspora. Zásadním způsobem se bude

podílet na přípravě a organizaci školních akcí. Jeho domovský pracovištěm by zřejmě měl být školní klub vybavený jako čítárna s přístupným internetem, která pomůže řešit pobyt dětí ve škole o volných hodinách zejména v zimních měsících či špatném počasí.

- Jen několika málo slovy k mediální výchově. Především všechno, co se děje ve výše zmiňovaném smyslu, se žáci učí a mnozí již naučili hledat na školním webu. Zkušený a odpovědně pracující webmaster již zaškolil štáb pěti lidí, kteří umíšťují aktuálně zásadní informace včas, prostě co nejdříve. Řada žáků zpracovává články o průběhu soutěží, konstruuje tabulky, komentuje slovem psaným i mluveným, roste v oblasti mediální výchovy tím, že obstarává veřejnou komunikaci. A u komunikace bych se chtěl krátce v závěru pozastavit.

Pojďme se domluvit, jinak to prostě nejde.

Na předchozích několika stránkách hovořím hodně o členitém prosazování a rozvoji sportu na škole. Povrchně či nesouvisle čtoucí zájemce by mohl sklouznout k názoru, že se snažíme vytvořit školu sportovního charakteru s velmi širokým záběrem. Byl by to omyl z nepozornosti. Všechna výše popsaná opatření jsou stavěna jako prostředek, který by měl dnešní dítě, zítřejšího občana, vtáhnout do sféry sportovního myšlení. Tam, kde to jenom trochu jde, na něm postavit životní filosofii budoucího produktivního člena společnosti. Proč se o to snažíme, snad z textu dostatečně vyplývá, náš cíl je zjevný a určitě se dost dobře překrývá s celospolečenským zájmem. Jedno nebezpečí by tady ale vystoupit mohlo. Nelze jen soutěžit, soupeřit, překonávat ostatní. To by také v případě úspěšných dětí mohlo vést k pocitům nadřazenosti a povýšenosti, stejně jako u těch neúspěšných k pocitům opačným. Tam rozhodně dospět nechceme a nedospějeme. Naším cílem nejsou špičkové výkony a vítězství dosahovaná na hranici sebeobětování. Velice silně podtrhuji společenskou a sociálně propojovací roli sportu. Čím více sportů zkusíš, čím více soutěží podstoupíš, tím více lidí poznáš, tím více kontaktů navážeš, tím více komunikace podstoupíš. A to je náš druhý, doslova strategický cíl, kterého chceme dosáhnout

Jinými slovy, rád bych tuto práci zaměřil, vypracoval a obhájil jako manažersko – ředitelské snažení, jak naučit lidi mluvit, domlouvat se a úspěšně jednat. Důvod k podobnému snažení je naprosto zřejmý. I my, dospělí lidé, to ve většině případů pořádně neumíme. A když ano, stačí jen trocha stresu a nervozity a ztrácíme vyjadřovací rovnováhu, myšlenkovou souslednost, začínáme se zajíkat, rudnout a nezřídka sklouzneme k projevům primitivismu, užijeme plevelných výrazů. Je všeobecně známou skutečností, že vyjadřovací schopnost národa jako celku není na dobré úrovni, kontaktní situace s rodiči, sousedy či náhodná setkání nám tento jev soustavně demonstrují. Koneckonců i škola, zařízení určené k tomu, aby se v něm hezky mluvilo a jednalo – ona nás to

totiž má naučit – se často stává jevištěm komunikačních nepodařeností. Doposud jsem mluvil o nás, dospělých. A děti, tam máme dluh přenáramný. Ve zcela klidné situaci, na úrovni stejný se stejným hovoří spíše slovně než ve větách, dynamika projevu, dikce, artikulace a celková výrazová kultura spíše kulhají, než pokulhávají. Nonverbální výrazové prostředky najdeme jen v oblasti výjimek. Co s tím, jak se z tohoto stavu dostat? Přiznávám, že v tomto směru se jako ředitel cítím být méně úspěšný, než v otázkách, které řeší kapitola předchozí. Nicméně podržím se předchozího prováděcího schématu, popíši skutečnosti provedené, prováděné a zamýšlené.

Přirozeně jsem začal od dospělých, přesně řečeno od sebe. Již v roce 2001 jsem na pedagogické radě jasně oznámil sboru to, co jsem popsal o pár řádků výš a vyzval jsem všechny zaměstnance pracující na škole, ať každý začneme sami od sebe, od prvního dialogu s prvním žákem, kolegou, kterýmkoliv zaměstnancem. Jezdil jsem po školeních, podsouval materiály, každou poradu jsem přinejmenším zmínkou stále vracel pozornost sboru k tématu. S renomovanou lektorkou, která učí komunikaci a pracuje především pro firemní manažery, jsem dohodl zaměstnání netradičně pojeté i situované. Když jsem se snažil své úsilí nějak přehodnotit (jistěže ve snaze najít posun k lepšímu), dospěl jsem k názoru, že to neumím. Pro verbální komunikaci mně naprosto chyběli indikátory, dílčích úspěchů bylo dosaženo jen v komunikaci písemné. Tady jsme přece jen jistá zlepšení prosadili. Dosáhli jsme toho, že písemná sdělení nám zaměstnanci začali odevzdávat na papírech formátu podle ČSN, zareagovali vůči námitkám ve věci písma a úpravy, dnes jich většina odevzdává písemnosti elektronicky. Paradoxně největší potíže byly s časovou a osobní identifikací a to třeba i u sdělení oznamovacího charakteru, které kolega vyvěsil na nástěnku ve třídě, či sborově. To byl ale poměrně snadno uchopitelný problém a dnes bych si dovolil říci, že již problémem není, všechny písemnosti „vyrábíme“ s datem a podpisem.

Pozornost tedy mohla být obrácena k ústům. To už se blížila doba zahájení prací na Školním vzdělávacím programu a my jsme jasně cítili potřebu zasazení. Rozhodně jsme se shodli na názoru, že škola, která nenaučí člověka hezky mluvit, sympaticky vystupovat a při- tom se nevyhýbat vyjádření věcí nepříjemných a nepopulárních, je školou špatnou a nevykonnou. A to být nechceme. Zařadili jsme tedy, jak už víte, do filozofie školy projekt „určený k vypracování všem a pro všechny“. Jeho níže uvedené otvírací oznámení jsem dal do rukou všem zaměstnancům, jejich prostřednictvím dorazilo k drtivé většině žáků školy. Původně jsem jej chtěl v práci umístit jako poslední přílohu, nyní se ale domnívám, že by mělo být zařazeno někde v těchto místech.

Pojďme se domluvit!

-hromadný projekt žáků, rodičů, zaměstnanců a možná i jiných osob, majících vztah k naší škole, tedy škole ZŠ Přerov, U Tenisu 4

Snaha a cíl – společné hledání a vyjadřování postřehů, myšlenek, názorů či odpovědí na otázky, které dennodenně prostupují naší hlavní činností – u žáků učením, u dospělých prací. Nalezení nejpříjemnějších pravidel chování, vyjadřování, gestikulace, výrazů obličeje, mluvy těla, prostě všech projevů domlouvání a vzájemné komunikace.

Forma provedení – přemýšlej sám, ve dvojici ve skupině, třeba s celou třídou. Radu můžeš hledat u sourozence, kamaráda, rodičů, prarodičů (bývají moudří). Zbystřit bychom všichni měli ve vypjatých situacích – tj. v okamžicích, kdy se mně něco velice zalíbilo či právě naopak, kdy mě něco hodně rozzlobilo, naštvalo. Zapamatuj si ten okamžik a vrať se k němu až pomine vzrušení či rozčilení. Pokus se označit příčinu, která vedla ke vzrušené situaci. Zkus ji pojmenovat, nějak nazvat.

Sběr nápadů a myšlenek – to bude jistě to nejhlavnější, nejdůležitější. Provedeme jej veřejně. Doslova i obrazně vytvoříme záchytnou síť. Bude viset na stěně mezi fyzikou a hudebnou, budou na ní kolíčky, pomocí kterých na ni budeme upevňovat papírové proužky, na které napíšeme svůj názor. Logické by bylo, kdyby ti větší a dospělejší „viseli“ se svou myšlenkou povýš, spodní patra necháme asi těm menším a mladším. Není to jistě důležitá podmínka. Zapojme barvy. To co se nám líbí, co bychom si přáli, pišme červeně, to co odsuzujeme, co bychom nejraději z našeho života vymazali, napíšme černě. Asi se rozdělíme na dvě skupiny. Jsou mezi námi tací, kteří se svým názorem netají a dokáží se veřejně vyjádřit. Ti se asi dokáží na svůj lístek podepsat. Zaslouží si uznání, měli bychom jim zatleskat. Nežříkejme se ale ani názoru anonymního. Je nás v celé společnosti stále ještě hodně těch, co žijí v obavách z posměchu či nepochopení, těch, co se stydí či prostě chtějí mít klid. Třeba k tomu mají důvod. Tím spíše může být jejich názor důležitý.

Přestaňme se bát, udělejme letos netradiční jarní úklid. Uklid'me si ve svém nitru, vyčistěme si ve svém myšlení, ve svých projevech. Určitě to nebude lehké, možná se dopracujeme k nicotnému výsledku. Prohra to ale nebude. Prohrávali jsme doposud. Vždyť i Ti, co už mají desítky let života za sebou velmi často trpí tím, že musí vnímat věci nepěkně řečené, že sami nedokáží druhému říct nepříjemnou skutečnost přiměřeným způsobem v přijatelném okamžiku. A co teprve říct někomu něco příjemného či dokonce milého? S tím máme potíže každý druhý. Co jsem tedy chtěl touto stránkou říct, čeho chci dosáhnout? Pišme každý tak, jak umíme o tom, co nás trápí, co se nám nelíbí, co bychom nejraději „odklikli delem“ a všechno to z našeho života zmizelo. Ještě důležitější a těžší ale bude vyjádřit všechny ty maličkosti, které se nám líbí, které nám dovedou udělat radost a třeba jen na malou chvíli učinit náš život pěknějším. Ty zkusme vyhledat, naskládat vedle sebe – tedy uvědomit si je. Možná nám to potom s tím domlouváním půjde o trochu líp a to

by spíše bylo třeba jen malé, ale přece jen vítězství.

Dne 11. dubna 2007 připravil Petr Vojáček jako startovní materiál pro aktivisty projektu. Zároveň jim děkuje za případná doplnění, realizační návrhy či připomínky přerůzného charakteru. Mluvte, pište (třeba na druhou stranu), doplňujte.

Sít' visí půl roku. Poměrně se i zaplnila řadou příspěvků, objektivně je ale třeba přiznat, že bezednou studnicí postřehů a nápadů se nestala. Druhotnou mobilizací bude muset projít i onen tým aktivistů. Poslední dva měsíce minulého školního roku byly více než hektické a první dva toho současného se od nich příliš neodlišují. Nevím kdy, ale rozhodně ne za dlouho, přijde doba, kdy po široké, celoškolské diskusní debatě vypracujeme komunikační Chartu, která co možná nejvěrněji zkopíruje představy nás všech, kteří ke škole patříme, jak to dělat abychom se domlouvali způsobem, který se bude co nejvíc blížit naší společné představě, abychom se nikdo nebáli dialogu, aby nás nestresovaly obavy z nepochopení či odmítnutí.

6. Závěr .

Koncipuji jako první věty obhajoby této práce. Nepochybně uslyším otázku jestli jsem dobře zvážil propojení jevů nejen zdánlivě tak odtažitých. Vyslovím myšlenku: v průběhu dnů, co jsem psal tuto práci a let, co pracuji jako učitel, vyznávám krédo. Kdo chce být úspěšný v práci s dětmi, musí je umět zaujmout, přitáhnout, čas od času citově rozrušit. Tyto stavy musí racionálně předvídat a být připraven je regulovat. Toto se mu může dobře podařit v případě, že má žákovu důvěru, že jsou schopni oba se opřít a odrazit od dobré komunikace, že oba věří v možnost domluvy. A to je všechno.

V Přerově 1. listopadu 2007

Mgr. Petr Vojáček
ředitel školy

7. Přílohy

7.1 Sportovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- poznání sportovních odvětví, praktické seznámení, základy pravidel, názvosloví, taktiky hry či závodění
- struktura soutěží v republikovém a mezinárodním měřítku
- organizace soutěží v celoškolském měřítku, funkce rozhodčího, pořadatele, moderátora, trenéra
- reprezentace školy – sportovní a osobnostní rozměr
- zdraví a sportovní hygiena, hodnotová orientace

Předmět je vyučován ve školních tělocvičnách, na školním hřišti, ve volné přírodě, v počítačové učebně a na oficiálních sportovištích města (podle druhu probíraného sportu)

Předmět Sportovní činnosti je vyučován jako volitelný předmět v 9. ročníku dvě hodiny týdně v odpoledních hodinách.

Průřezová témata prolínající předmětem:

- VDO – pochopení významu řádu a pravidel, rozvoj disciplinovanosti a sebekritiky, respekt k etnickým a kulturním odlišnostem národů a ras
- OSV – ovládání vlastní chování a postojů ke sportující skupině, proniknutí do základních principů psychohygieny, komunikace na bázi spoluhráč a soupeř
- EGS – mezinárodní podstata sportu, nadnárodní sportovní svazy a asociace
- MKV – poznání a tolerance národnostních, etnických a náboženských odlišností, dovednost rozpoznat projevy xenofobie a rasové nesnášenlivosti
- MV – soudobý sport a media, práce v realizačním týmu – moderování soutěže, nástěnka, zpráva pro noviny, www. Stránky, kabelovou televizi

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

8.2 Tematický plán volitelného předmětu sportovní činnosti

Září

Herní testy přihlášených žáků – malá kopaná, plážový volejbal, házená, nohejbal....

Základy sportovní hygieny, opary, mykozy

Přípravné utkání v kopané – kádr pro Coca-Cola Cup, struktura fotbalových soutěží v rozsahu okres, kraj, republika

Nohejbal, pravidla, dvojice

Říjen

Příprava a organizace školního kola McD.Cupu, mistrovství školy v malé kopané, konstrukce tabulek, rozpisy utkání, řízení utkání, vyhodnocení soutěží

Účast a organizační výpomoc při mistrovství školy ve stolním tenise

Listopad

-návštěva loděnice, veslařský trenažer, základy silové přípravy

-herní testy – košíková, odbíjená, florbal

-základy sportovní rehabilitace, plavání, rehabilitační pohybové struktury

-příprava mikulášského turnaje ve florbale žáků 5. tříd, příprava pozvánky, výroba diplomů...

-návštěva sportcentra – seznámení s bowlingem, squashem

-treninková hodina na kuželně

Prosinec

-mikulášský turnaj žáků 5. tříd, florbal, nabídka sousedním školám

-účast na Vánočním turnaji v košíkové na Velké Dlážce

- nový sport - badminton

- příprava přírodního kluziště

Leden

- mistrovství školy ve florbale, viz malá kopaná
- bruslení, základy ledního hokeje, údržba a provoz školního kluziště
- netradiční sporty vssportovním středisku – speening,squash,bowling,minigolf

Únor

- návštěva kuželny, základní pohybové návyky kuželkáře, pravidla kuželek
- volejbal – školní mužstvo, příprava na soutěž
- zajišťování provozu školního kluziště
- bruslení, základy ledního hokeje

Březen

- Zahájení Coca-cola Cupu
- Likvidace kluziště, kompletace házenkářského hřiště
- Návštěva hokejového utkání

Duben

- Základy kanoistiky, seznámení s dračí lodí, příprava na závody
- Cykloturistika – Helfštýn – spojené sobotní zaměstnání

Květen

- Přátelské utkání ve velké kopané
- Ukončení Coca-cola Cupu
- Cykloturistika – pramen Odry
- Dračí loď, příprava a start v kategorii školní mládeže, základy kanoistiky

Červen

- Organizace sportovního dne druhého stupně, utkání ve velkém fotbale 6x7,8x9 v Kozlovicích,
- Turnaj trojic v beach-volejbale
- Závěrečná cykloturistika – sobotní akce

V Přerově 21. září 2007

Petr Vojáček, vyučující předmětu

8.3 Sportovní kalendář školy

měsíc	název akce
září	O pohár primátora města Přerova - lehká atletika - výběr školy McDonald's Cup - školní kolo - I. stupeň Malá kopaná - školní turnaj - II. stupeň
říjen	školní turnaj ve stolním tenise cykloturistika - sportovní kroužek
listopad	stolní tenis - okres, kraj běh 17. listopadu
prosinec	florbal - okrskové kolo - výběr školy stolní tenis - mikulášský turnaj - přihlášení sportovní víkendové dopoledne - judo a sebeobrana kuželky - vánoční turnaj - přihlášení
leden	florbal - okresní kolo - výběr školy lyžařský zájezd - sportovní kroužek a přihlášení
únor	lyžařský výcvikový kurz - žáci 7. ročníků sportovní tance - školní soutěž vybíjená - školní turnaj 4. a 5. tříd
březen	minigolf - školní turnaj - přihlášení florbal - školní turnaje II. stupně lyžařský zájezd - sportovní kroužek a přihlášení
duben	florbal - velikonoční turnaj 4. a 5. tříd - pozvané školy Coca - Cola Cup - kopaná - školní výběr minikopaná - okrskové a okresní kolo ASŠK Pochod Přerovského Povstání - přihlášení sportovní víkendové dopoledne - judo a sebeobrana
květen	volejbal - okrsková a okresní kola - školní výběry cykloturistika - sportovní kroužek McDonald's Cup - okrsková a okresní kola - I. stupeň
červen	Pohár rozhlasu - lehká atletika - školní výběr dračí lodě - školní výběr vybíjená - okresní kolo 4. a 5. tříd - školní výběr minitenis - krajský turnaj - školní výběr sportovní den II. stupně - areál Kozlovice

8.4 Přehled kroužků mimoškolní činnosti

11.	Stolní tenis	13	Dostálková	ZŠ U tenisu 4	čt. 13.45-14.30
12.	Kopaná	28	Zbořil	ZŠ U tenisu 4	út. 13.45-14.30
13.	Turistický	18	Langrová		víkendy
14.	Počítačový	10	Langrová	ZŠ U tenisu 4	st. 12.45-13.30 lich
15.	Míčové hry	21	Vojáček	ZŠ U tenisu 4	čt. 7.00-7.45
16.	Florbal - chlapci	14	Vrba Pavel	ZŠ U tenisu 4	pá. 14.30-16.00
17.	Florbal - dívky	14	Trgiňa	ZŠ U tenisu 4	pá. 14.30-16.00
18.	Flétna	16	Mausová B.	ZŠ U tenisu 4	čt. 14.45-16.15
19.	Turistický	17	Sladkovský		víkendy
20.	Dívčí klub	16	Hlaváčková	ZŠ U tenisu 4	st. 15.00 - 15.45
21.	Dívčí klub	10	Novotná	ZŠ U tenisu 4	st. 15.00 - 15.45
22.	Motorická relax.cvičení	11	Kohútová	ZŠ U tenisu 4	út. 11.45-12.30
23.	Motorická relax.cvičení	11	Hlaváčková	ZŠ U tenisu 4	út. 11.45-12.30
24.	Kopaná	28	Figur	ZŠ U tenisu 4	st. 7.00-7.45
25.	Výtvarný	11	Lančaričová	ZŠ U tenisu 4	st. 14.00-15.30
26.	Výtvarný+keramika	12	Havlíčková	ZŠ U tenisu 4	st. 13.30-15.00(za)
27.	Dramatický	12	Havlíčková	ZŠ U tenisu 4	po. 13.30-14.15
28.	Modelářský	10	Janota	ZŠ U tenisu 4	čt. 14.00-15.30
29.	Reedukace	6	Krutilová	ZŠ U tenisu 4	st. 11.50-12.35
30.	Redaktor šk. webu	7	Krejčí	ZŠ U tenisu 4	pá 14.00-15.30
31.	Počítačový	20	Krejčí	ZŠ U tenisu 4	čt. 15.40-16.25
32.	Anglický se zpěvem	19	Pospíšil	ZŠ U tenisu 4	pá 7.00-7.45
33.	Počítačový	26	Langrová	ZŠ U tenisu 4	čt. 12.45-13.30 sud